

Deniliyor ki, Suriyeliler geri insanlar ve topluma uyum sağlayamıyorlar...

Suriye'yi birkaç ay da olsa görmüş birisi olarak Türkiye'den 20-25 yıl geri olduğunu söyleyebilirim.

Çok sayıda ülke benzer sorun yaşıyor.

1960'lı yıllarda Almanya ve diğer Avrupa ülkelerine gelen Türkler de geldikleri toplumun gerisinde değil miydi?

Birinci kuşak büyük çoğunlukla uyum sağlayamadı. Uyumun birinci şartı olan dil öğrenmeyi beceremedi.

Uyum üçüncü kuşaktan başlayarak sorun olmaktan uzaklaşmaya başladı. Halen uyumsuzluklar bulunmakla birlikte eskisi kadar değildir.

Almanya gibi ülkeler yıllardan beri göç toplumları oldukları için bu konuda çok sayıda araştırma yapıldı, kitaplar yayınlandı.

Herfried Münkler'in "Yeni Almanlar" kitabını (Almanca) büyük ilgiyle okumuştum. Yazar kitabında uyumun tek değil çift yönlü olduğunu, sadece gelenlerin yerleşiklere değil, eskiden beri bu ülkede bulunanların da yeni gelenlere uyması gerektiğini anlatıyordu. Uyumun asıl yönü yeni gelenlerin değişerek yerleşik topluma uyması olmakla birlikte, uyumun diğer yönünü de yerleşik olanların gerçekleştirmesi gerekmektedir.

En az 30 yılı geride bırakanlar artık “yeni Almanlar”dır, Suriyeliler de bir süre sonra “yeni Türkler” olacaktır.

“Bu ülkeye gelenler tümüyle bana uymak zorundadır” anlayışı çoktan sona erdi. Yeni gelenler yerleşik olanlara hiçbir zaman tam olarak uymayacaktır ve uyumun artırılması için karşılıklı çaba gösterilmesi gerekmektedir.

1990 sonrasında dünya değişti. Seyahat kolaylaştı ve bu da toplumların bir oranda iç içe geçmesini getirdi. Çok sayıda insan değişik yollardan başka ülkelere gidiyor, orada yaşayıp çalışıyor ve hatta yerleşiyor. 50 yıl öncesinde yaşamıyoruz.

TC vatandaşlarının ya da bir zamanlar TC vatandaşı olanların Türkiye dışındaki nüfusu yaklaşık 7 milyondur ve bu sayı artmaktadır. Bunların bir bölümü mültecidir, bir bölümü göçmendir, bir bölümü ise o ülkede doğup büyümüştür. Türkiye ile bağı anne babasından kaynaklanmaktadır.

Hiçbir ülkede “uyamayan gitsin” ya da “bunları istemiyoruz” temelinde ilticacı veya değil yeni gelenlere çözüm bulamadı.

Bu konuda en iddialı hareket Fransa’da bulunuyor: Ulusal Cephe. Seçimi kazanırlarsa göçmenleri sınır dışı etmeyi planlıyor.

Kazanamazlar ama kazansalar bile yapamazlar. Bir bölüm kaçak göçmeni sınır dışı ederler ve orada dururlar.

Trump da bu konuda çok konuştu ve ne kadar yapabildiğini birlikte gördük.

Türkiye’ye başka ülkelere insanlar ama ilticacı ama göçmen olarak veya başka bir nedenle gelecekler...

Bu durum bütün ülkelerde böyledir. Dünya çapında büyük nüfus dolaşımı var ve bu dolaşım gittikçe artmaktadır.

Suriyeliler gelmeden önce ülkede sayısı bilinmeyecek kadar fazla yabancı işçi yok muydu?

Özellikle Doğu Avrupa ülkelerinden gelen ve ev içi hizmetlerde çalışan (hasta bakımı dahil) çok sayıda insan yok muydu?

Bunlar genellikle gelip gidiyorlardı ama zamanlarının büyük bölümü Türkiye'de geçiyordu.

Kaç kişiydiler, ancak tahmin edilebiliyor ve sayı hiç de az değildir.

Fabrikalarda sayıları gittikçe artan yabancı işçiler yok muydu?

Bunlara alışacaksınız.

Almanya'da, Fransa'da, İngiltere'de ve daha birçok ülkede çok sayıda kaçak insan yaşıyor ve çalışıyor.

Yakalanınca sınır dışı ediliyorlar ama sürekli yenileri geliyor.

Almanya beş yıl önce yaklaşık 800 bin Suriyeliyi aldı. Iraklılar, Afganistanlılar, Türkiye'den gelenler (akademisyenler, doktorlar, Fettullahçılar, diğer Avrupa Birliği ülkelerinden insanlar) ve diğer gelenleri toplarsanız –tahmini kaçaklarla birlikte- sayı birkaç milyonu bulur. Almanya iş piyasası bunları büyük oranda emdi.

Almanya'da işsizlik var, yoksulluk var ve yeni gelenleri iş piyasasının ucuz emek sektöründe emmesi de var.

Türkiye'de olan da benzeridir.

Son on yılda Türkiye iş piyasası tahmini 7-8 milyon kişiyi –muhtemelen fazlasını- emdi.

İşsizlik var, yoksulluk var ama ucuz iş sektörünün bu gelenleri büyük oranda emmesi de var.

Bir yetkili açıkça söylüyor: Suriyeliler giderse bazı sektörler batar!

Ucuz işgücü piyasası emdi bu insanları ve yeni gelenleri de emebilecektir.

Bu insanlardan on yıl gibi kısa bir sürede uyum beklemeyin. On yılda dil öğrenen bile az olacaktır.

Almanya'da 20-30 yıldır dil öğrenemeyenler bulunuyor.

Olur mu öyle şey, demeyin. Türkiye'den konuşması kolaydır; görüyoruz buraya gelenlerin durumunu...

Üstelik bunlar az buçuk da olsa eğitilmiş insanlardır.

Alışacaksınız, başka çaresi yoktur.

Her tarafta durum böyledir.

Suriyelilerin sayısı diyelim ki azaldı, yerlerine başkaları gelecektir ve bu böyle sürecektir.

Türkiye insanı dünyanın hemen her ülkesine yayılırken iyi de başkaları Türkiye'ye gelince kötü mü oluyor?

Bu konuda tercih hakkınız yoktur.

50 yıl öncesinde yaşamıyoruz ve yeni gelenlerin on yılda uyum sağlamasını da aklınızdan çıkarın...

Çok sayıda insan için Türkiye, kendi ülkesiyle karşılaştırıldığında, yaşamak ve çalışmak için tercih edilecek ülkedir.

Başka ülkelere gitmeyi –mesela Almanya- daha çok isterlerdi ama büyük çoğunluk bunun imkansız olduğunu da biliyor.

Ekonomik olarak çok ucuz işgücüne de ihtiyaç varsa açlık sınırında çalışırlar ve büyük çoğunluk geri dönmek de istemez...

İmkani olsa bile istemez...

Bu Suriyelilere, Afganistanlılara özgü bir durum değildir.

ABD'ye giren ve çok kötü şartlarda çalışan ve bir bölümü de kaçak yaşayan Latinolar aynı

durumdadır.

Fransa'da on binlerce kaçak yaşıyor...

Başka ülkelerde de durum çok farklı değildir...

Buna alışacaksınız ve dünya genelinde servet dağılımı radikal şekilde değişmediği sürece de mevcut durum fazla değişmeden sürecektir.

İstemezük demekle bir şey çözülmüyor...

Ne yapılmalıdır, bu konuda kafa yorulursa daha iyi olur.

İşçi sınıfı kardeşliği gibi boş laflar söylemek yerine somut ve uygulanabilir öneriler düşünün ve yapmaya çalışın...

Vazgeçtik Suriyelilerden, yabancı işçilerin kaç tanesi düşük oranda bile olsa sendikalı oldu, kaç tanesini aranıza alabildiniz?

Almanya bu işi daha iyi beceriyor...

İrkçilik var mı, var; ama daha iyi beceriyor.

Öğrenmek isteyen de öğrenir tabii...